

opusdei.org

La cura de les persones a l'atenció pastoral de l'Opus Dei

Les Directrius del Prelat en prevenció d'abusos de menors i persones vulnerables, així com la formació dels laics i dels sacerdots de l'Opus Dei en el respecte a la intimitat i a la llibertat a l'àmbit espiritual, busquen que el servei a l'Església i a les persones es faci en un ambient sa i segur. S'informa sobre la implementació a Espanya.

19/10/2023

Introducció

Sant Josep maria desitjava que les activitats formatives de l'Opus Dei es fessin en un ambient serè i alegre, en què es respirés "un clima de llibertat, en què tots se sentin germans, ben lluny de l'amargor que prové de la solitud o de la indiferència. Un clima en què aprenen a apreciar i a viure la comprensió mútua, l'alegria d'una convivència lleial entre les persones. Estimem i respectem la llibertat, i creiem en el seu valor educatiu i pedagògic. Estem convençuts que en un clima així es formen ànimes amb llibertat interior, i es forgen homes capaços de viure responsablement la doctrina de Crist (...) capaços d'estimar amb tot el cor i amb totes les forces l'Església de Déu i al Romà Pontífex"^[1].

El prelat de l'Opus Dei, Mons.

Fernando Ocariz ha ressaltat també aquest aspecte de la vida espiritual i la necessitat de la formació perquè les persones siguin "lliures com ocells"^[2]. Així, al cap de pocs mesos de ser elegit va escriure una carta dedicada a la llibertat, en què va assenyalar: "La passió per la llibertat, la seva exigència per part de persones i pobles, és un signe positiu del nostre temps. Reconèixer la llibertat de cada dona i de cada home significa reconèixer que són persones: amos i responsables dels seus propis actes, amb la possibilitat d'orientar la seva pròpia existència. Tot i que la llibertat no sempre porta a desplegar el millor de cadascú, no en podem exagerar mai la importància, perquè si no fóssim lliures no podríem estimar"^[3].

Quan la llibertat va unida a una formació profunda es va desprenent progressivament de les mancances

derivades de l'error i de la ignorància i es desplega amb plenitud a la vida de cada persona. Sant Josepmaria ho va explicar així: "la labor dels directors de l'Opus Dei s'encamina principalment a fer que l'esperit genuí de l'Evangelí —esperit de caritat, de convivència, de comprensió, absolutament estrany al fanatisme—, arribi a tots (...) a través d'una sòlida i oportuna formació teològica i apostòlica. Després, cadascú obra amb completa llibertat personal i, formant autònomament la pròpia consciència, procura cercar la perfecció cristiana i cristianitzar el seu ambient, santificant el propi treball, intel·lectual o manual, en qualsevol circumstància de la vida i a la pròpia llar"^[4].

Fomentar ambients sans i segurs: les Directrius del Prelat

La trista realitat dels abusos a la societat i a l'Església ha mogut el

Papa a dictar normes dirigides a investigar, sancionar i prevenir els fets que els puguin provocar. A l'àmbit de la prevenció, formar la pròpia llibertat i un ambient de llibertat juga un paper important. En aquesta línia, va explicar Mons. Fernando Ocariz: "L'esperit de l'Obra, com l'Evangelí, no se superposa al nostre ésser, sinó que el vivifica: és una llavor destinada a créixer a la terra de cadascú"^[5].

Això és especialment rellevant per a les activitats adreçades a menors d'edat, organitzades per projectes educatius i familiars als quals la Prelatura ofereix assistència espiritual. Per això, en aquests projectes es cuiden una sèrie d'aspectes per fomentar la llibertat de cada participant i un ambient sa.

En aquest context, els protocols de protecció de menors i persones vulnerables aprovats per regir les

activitats de la Prelatura a Espanya han estat actualitzats d'acord amb les Directrius que el prelat de l'Opus Dei va dictar el 2 de febrer de 2020 per a tota l'Obra. Aquestes constitueixen una adaptació a la realitat pastoral de la Prelatura de les normes promulgades pel Papa –*Linee guida per la protezione dei minori e delle persone vulnerabili*, del 26 de març de 2019, i del motu proprio *Vos estis lux mundi*, del 7 de maig de 2019, que busquen enfortir encara més el marc institucional i normatiu de l'Església per prevenir i combatre els abusos contra menors i persones vulnerables.

Les Directrius es troben en aquest [enllaç](#) i s'hi estableixen les normes de prevenció i normes de conductes que han de regir en les activitats apostòliques en què participen menors o persones vulnerables. Les mesures i els procediments que s'hi contenen s'apliquen a tots els fidels

de la Prelatura, laics i sacerdots, així com també per a les persones que d'una manera o altra col·laboren en les iniciatives apostòliques i de formació cristiana. Aquestes normes complementen la missió confiada en els protocols al Coordinador de protecció de menors i allò relatiu a la recepció i tractament de possibles denúncies.

Implementació de les Directrius a Espanya

Per implementar les Directrius del Prelat al nostre país, s'han pres les següents mesures durant aquest poc més d'un any i mig des que van ser establertes:

Van ser publicades a la web institucional de l'Opus Dei a Espanya juntament amb els protocols per rebre denúncies.

Es va sol·licitar al Comitè Assessor del Vicari, instituït als protocols de

protecció, una revisió i actualització dels mateixos a la llum d'aquestes noves directrius.

S'ha habilitat un canal de denúncies amb el correu electrònic que revisa personalment el Coordinador de protecció de menors i persones vulnerables. A aquest correu també s'hi poden enviar queixes i suggeriments que ajudin a millorar l'atenció pastoral, corregir a temps situacions anòmales i promoure ambients sans i segurs.

S'ha informat d'aquestes normes i protocols totes les persones de l'Opus Dei, els sacerdots i els laics.

En aquells projectes en què hi ha activitats amb joves i menors d'edat, s'han transmès les Directrius del Prelat per cuidar-ne la correcta implementació, així com la concordança amb els protocols i les normes de convivència propis de cada institució educativa, juvenil, etc.

Els fidels de la Prelatura que desenvolupen activitats amb menors han rebut capacitació de prevenció d'abús sexual i creació d'ambients sans i segurs. Està previst que aquesta formació s'actualitzi periòdicament.

A més, la Llei Orgànica 1/1996, de Protecció Jurídica del Menor, modificada per la Llei 26/2015 i la Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, així com la Llei 45/2015, de voluntariat, estableixen l'obligació de que s'aportin certificats negatius del Registre Central de Delinqüents Sexuals per a tots els professionals i els voluntaris que treballen en contacte habitual amb menors.

Prevenció: una tasca de tots

Les directrius assenyalen que en les iniciatives apostòliques que incloguin la participació de menors, cal donar prioritat a la seva protecció. Per això, en paral·lel a

aquest programa de formació i actualització dels protocols, es van establir criteris d'idoneïtat que han de tenir els qui estan a la tasca amb menors.

En la mateixa línia, s'han treballat accions per tenir cura dels aspectes següents: els àmbits de confidencialitat del menor; la comunicació amb els pares i mares perquè estiguin oportuna i clarament informats sobre les activitats que es desenvolupen; l'ús dels canals de comunicació amb els menors, principalment prudencial a través de les xarxes socials; el deure greu d'informar de qualsevol comportament potencialment perillós que poguessin percebre, etc.

Un aspecte important de la prevenció ha estat la major incorporació dels pares al desenvolupament de les activitats amb menors, fent-los

partícijs més directes del procés
formatiu que ofereix la Prelatura.

Les famílies agraeixen comptar amb
el suport de coordinadors i tutors,
que són aliats a l'educació dels fills i
filles. Amb el temps, les famílies
organitzadores han crescut en la
consciència que és important la
participació directa d'alguns pares o
mares en les activitats amb els nois o
noies.

[1] Sant Josepmaria, *Discursos sobre la
Universitat*, n. 5.

[2] Fernando Ocariz, *Carta Pastoral 9-
I-2018*, citant a sant Josepmaria a
Carta 14-IX-1951, n. 38.

[3] Fernando Ocariz, *Carta Pastoral 9-
I-2018*, n. 1.

[4] Sant Josep maria, *Converses*, n. 35.

[5] Fernando Ocariz, *Carta Pastoral 9-I-2018*, n. 11.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-es/article/la-cura-de-les-persones-a-latencio-pastoral-de-lopus-dei/> (27/03/2025)